

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobkyně: **T. F.**
zastoupená Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem
se sídlem AK v Praze, Ověnecká 33

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3
poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2020, čj. OAM-1026/ZA-ZA12-VL11-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2020, čj. OAM-1026/ZA-ZA12-VL11-2019, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 22.609,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2020 vyslovil žalovaný nepřípustnost žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany dle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a druhým výrokem zastavil řízení dle § 25 písm. i) cit. zákona.

2. Ve svém rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že žalobkyně tvrdí ve stávajícím řízení shodné skutečnosti pro svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany jako v řízení předcházejícím, které bylo předmětem soudního řízení, kdy zdejší soud zamítl žalobu žalobkyně a Nejvyšší správní soud v Brně nevyhověl její kasační stížnosti. K námitkám žalobkyně o zhoršené situaci v Chersonské oblasti, odkud žalobkyně pochází, pak žalovaný odkázal na vyhlášku č. 68/2019 Sb. ze dne 4. 3. 2019, která doplnila seznam bezpečných zemí původu celkem o 12 nových zemí, včetně Ukrajiny. U zemí, kterým ostatní členské státy poskytly dle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany status bezpečné země původu, se mj. předpokládá, že v zemi jsou obecně respektována lidská práva a taková země má též dostatečné právní postupy k ochraně svých státních příslušníků.

II. Žalobní argumentace

3. Žaloba namítala porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zejména v ust. § 3, když nebyl zjištěn stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti, dále byl porušen § 36 odst. 3 a § 50 správního řádu. Žalobkyně má na území manžela, který zde má udělen trvalý pobyt a který je invalidní a závislý na její péči a podpoře. Žalobkyně pečuje i o domácnost své dcery, která pracuje v nemocnici a zajišťuje tak příjem pro rodinu, v níž žije ještě nezletilý vnuk žalobkyně. V případě návratu do země původu je ohrožena nebezpečím pronásledování z národnostních a náboženských důvodů, pochází z krizové oblasti Ukrajiny a ve vlasti nemá žádné zázemí. Nuceným vycestováním by u ní navíc došlo k narušení jejího rodinného a osobního života.

III. Vyjádření žalovaného

4. Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 21. 7. 2020 vyplývá, že žalovaný se zabýval případem žalobkyně dostatečně, posoudil všechny okolnosti její věci důkladně, vycházel ze spisového materiálu i informací, které shromáždil k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalobkyně měla možnost se svým právním zástupcem seznámit se s podklady, doložila další.
5. Žalovaný dále připomněl, že v případě první žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany v r. 2014 posoudil tehdejší bezpečnostní situaci na Ukrajině jako problémovou s tím, že nelze vyloučit nebezpečí vážné újmy v podobě ohrožení života žalobkyně z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, v r. 2016 se pak již rozhodl neprodloužit doplňkovou ochranu proto, že důvody, pro které byla žalobkyni udělena, pominuly.
6. V současné žádosti žalobkyně uvedla obdobné důvody jako u předchozí své žádosti, hodnocené jako nedůvodné pro neochotu vrátit se do země původu, nemající azylové důvody. Žalovaný opět odkázal na vyhlášku, cit. v bodě 2, s tím, že u žalobkyně hodnotí jako důvod podání žádosti snahu o legalizaci zdejšího pobytu. V závěru svého vyjádření žalovaný připomněl podstatu azylových institutů, jejichž smyslem je poskytnutí mezinárodní ochrany z důvodů, taxativně stanovených právní úpravou. K zabezpečení legálního pobytu pak v obdobných případech slouží zákon o pobytu cizinců, jehož může žalobkyně využít. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání krajského soudu

7. Z přípisu zástupce žalobce, kterým se omluvil k jednání, nařízenému na 14. 6. 2021, dále vyplynulo, že napadené rozhodnutí žalovaného ve skutečnosti nemohlo nabýt právní moci, neboť správní orgán pochybil při doručování výzvy k převzetí žalobou napadeného rozhodnutí, které jí dosud nebylo doručeno. Nejvyšší správní soud se totiž poprvé v aktuálním rozsudku čj. 1 Azs 41/2021 ze 7. 6. 2021 zabýval otázkou doručování k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, přičemž žalobkyně má za to, že závěry v rozhodnutí NSS obsažené jsou aplikovatelné i na její situaci.
8. Žalobkyně odkazuje na znění § 24a zákona o azylu, dle něhož
- (1) Stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí se účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí.
 - (2) Nedostaví-li se účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany k převzetí rozhodnutí v den a čas ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí doručeno.
 - (3) Je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, doručuje se rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany zástupci i zastoupenému. Právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému.
9. Vzhledem k uvedenému pak připomíná, že byla od počátku správního řízení zastoupena advokátem, dne 19. 5. 2020 byla nejprve prostřednictvím zástupce vyzvána, aby se dne 2. 6. 2020 dostavila k převzetí rozhodnutí na pracoviště žalovaného v Zastávce u Brna, následujícím přípisem doručeným téhož dne byla vyzvána k převzetí rozhodnutí na den 16. 6. 2020 na pracovišti žalovaného v Praze. Následně 26. 5. 2020 bylo zástupci sděleno, že na žádost jeho klientky bylo zrušeno převzetí rozhodnutí, které mělo proběhnout 16. 6. 2020 v Praze, tento úkon bude uskutečněn na pracovišti OMO Zastávka u Brna a o termínu a času konání úkonu bude zástupce vyrozuměn. Tato informace byla doručena pouze zástupci žalobkyně, proto tato sdělila prostřednictvím svého zástupce žalovanému pro odstranění pochybností, že v souladu s jeho poslední výzvou očekává řádné doručení nové výzvy k převzetí rozhodnutí, kterého se hodlá zúčastnit se svým zástupcem. Namísto toho však žalovaný zaslal zástupci žalobkyně dne 2. 6. 2020 zcela nepochopitelně vyrozumění o „nabytí právní moci“ rozhodnutí ke dni 2. 6. 2020, když se žalobkyně nedostavila k převzetí rozhodnutí do Zastávky u Brna. S odkazem na výše uvedenou právní úpravu pak žalobkyně připomněla, že předpokladem toho, aby mohla nastat fikce doručení rozhodnutí, nedostaví-li se žadatel k jeho převzetí, je řádné doručení výzvy k převzetí rozhodnutí. Doručování písemností v řízení o mezinárodní ochraně, tedy včetně předvolání k převzetí rozhodnutí, upravuje § 24 zákona o azylu, nestanoví však žádná pravidla pro doručování za situace, kdy je žadatel zastoupen advokátem. Dle ust. § 9 zákona o azylu se v řízeních ve věcech mezinárodní ochrany použije správní řád, za takové situace je nutno vyjít z obecného pravidla stanoveného v § 34 odst. 2 věta první správního řádu, dle kterého „s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci“. Okamžikem oznámení zastoupení tak doručuje správní řád písemnosti pouze zástupci, pouze v těch případech, kdy je zastoupený osobně povinen něco vykonat, jako např. dostavit se na předvolání k místnímu šetření, doručuje se písemnost jak zástupci, tak zastoupenému. Právní zástupce – advokát – se tak stává dle cit. rozsudku NSS v průběhu řízení jakýmsi „procesním alter egem“ zastoupeného. Zastoupený očekává, že ho zástupce upozorní na

všechna rizika, které mohou vést k negativním důsledkům. Za tím účelem však musí být právní zástupce informován o všem, co se v řízení děje. Zvláště to pak platí o skutečnostech, které mají pro řízení zásadní význam, čímž je nepochybně i výzva k dostavení se k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, neboť při nedostavení se nastává fikce doručení žadateli a tím i právní účinky tohoto rozhodnutí. Mj. počíná běžet krátká patnáctidenní lhůta k podání žaloby. Žalobkyně v dobré víře očekávala, přesně podle informace žalovaného, sdělení nového termínu a času provedení předmětného úkonu převzetí rozhodnutí, namísto toho zneužil žalovaný situace, na řádné doručení rezignoval, v důsledku toho se žalobkyně nedostavila dne 2. 6. 2020 na pracoviště žalovaného do Zastávky u Brna. S ohledem na výše uvedená pochybení však nemohla nastat fikce doručení ke dni 2. 6. 2020, k doručení rozhodnutí dosud nedošlo, nemohly tak nastat právní účinky doručení, vč. počátku běhu patnáctidenní lhůty pro podání žaloby ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu.

10. Zástupce žalobkyně připojil „Sdělení ke zrušenému pozvání k převzetí rozhodnutí“, datované dnem 1. 6. 2020, jímž žalovanému bylo sděleno, že zástupci žalobkyně byly doručeny do datové schránky dvě pozvánky k převzetí rozhodnutí ve věci žalobkyně, a to z 18. 5. 2020 bylo MV ČR OAMP Praha 7 sděleno, že úkon proběhne 16. 6. 2020 v 9,00 hod. na pracovišti OAMP, druhým přípisem ze dne 19. 5. 2020 od Přijímacího střediska Zastávka bylo sděleno, že úkon proběhne dne 2. 6. 2020 v 8,30 hod. na pracovišti OAMP Zastávka, Havířská 514. Protože předchozí úkony proběhly v Praze, žalobkyně volila tamějšího advokáta, aby se mohl s ní úkonů účastnit, proto se hodlal účastnit úkonu, nařízeného na 16. 6. 2020 v Praze. Následně mu však bylo doručeno dne 26. 5. 2020 sdělení, že na žádost žalobkyně bylo zrušeno převzetí rozhodnutí ve věci její žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které mělo proběhnout dne 16. 6. 2020 v Praze, předmětný úkon že se uskuteční na pracovišti OMO Zastávka u Brna, o termínu a času konání bude zástupce vyrozuměn. Žádnou další informaci neobdržel, proto tímto „Sdělením“ pro odstranění pochybností sdělil žalovanému, že se nebude účastnit žádného z dříve sdělených úkonů, ale očekává, že s dostatečným předstihem mu bude sdělen nový termín předání rozhodnutí.
11. Při jednání soudu dne 9. 8. 2021 pak zástupce žalobkyně připomněl, že situace v Chersonské oblasti, sousedící s Krymem, se změnila, toto žalovaný vůbec nehodnotil, a pouze odkázal na skutečnost, že Ukrajina byla prohlášena za bezpečnou zem původu. Poté předložil soudu výše cit. „Sdělení“, opatřené výpisem z datové schránky, prokazujícím dodání dokumentu žalovanému dnem 1. 6. 2020 v 21:34:23. Dle poslední judikatury NSS správní orgán pochybil při doručení výzvy k převzetí rozhodnutí, tím pádem se žalobkyně ani její zástupce nedostavili v termínu 2. 6. 2021 k tomuto úkonu a namítají, že fikce doručení rozhodnutí nemohla z výše uvedených důvodů nastat. Termíny byly ze strany správního orgánu měněny, bylo sděleno, že žalobkyně a zástupce budou o novém termínu vyrozuměni, zástupce žalobkyně reagoval výše cit. „Sdělením“, přesto bylo zaznamenáno, že se řádně nedostavili a rozhodnutí nabylo právní moci fikcí. Žalobkyně proto setrvala na návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí. Na náhradu nákladů řízení účtovala odměnu právního zastoupení, spočívajícího v 5 úkonech právní služby a jízdám z Prahy do Hradce Králové a zpět os. automobilem Toyota reg.zn. 7AF6018.
12. Soud konstatoval podstatné skutečnosti ze správního spisu, zejména z formuláře Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 25. 11. 2019, z oddacího listu o

uzavření manželství žalobkyně ze dne 16. 11. 2019, konstatoval přítomnost podkladových zpráv o situaci na Ukrajině, s nimiž byla žalobkyně dne 12. 2. 2020 seznámena.

13. Ze správního spisu dále plyne, že dne 18. 5. 2020 vyhotovil žalovaný přípis žalobkyni, kterým jí oznámil předvolání k převzetí rozhodnutí na den 16. 6. 2020 na pracovišti MO – 1. stupeň Letná, týž den bylo obdobné sdělení vypraveno pro jejího zástupce. Dne 19. 5. 2020 bylo vyhotoveno předvolání pro žalobkyni na den 2. 6. 2020 pro pracoviště PŘS Zastávka, z téhož dne je pak ve spise přítomno vyrozumění zástupce žalobkyně. Dne 26. 5. 2020 žalovaný učinil přípis zástupci žalobkyně o zrušení předání rozhodnutí dne 16. 6. 2020, předmětný správní úkon se uskuteční na pracovišti OMO Zastávka u Brna, o termínu konání správního úkonu bude zástupce vyrozuměn.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Po projednání a přezkoumání věci dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
15. Z ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, lze vysledovat, že žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. V dalším pak odkazuje soud na bod 8 výše, kde uvedl znění § 24a tohoto zákona. Z dikce cit. zákonných ustanovení je patrné, že žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany lze podat pouze proti rozhodnutí, které je řádně, v souladu se zákonem, doručeno žadateli i zástupci, když právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému – zde § 24a odst. 3.
16. Krajský soud je po přezkoumání věci přesvědčen, že správní orgán vzhledem ke skutečnostem, popsaným zástupcem žalobkyně jednak v žalobě, jednak v jejím doplnění a posléze i v samotném „Sdělení“ viz shora, nepostupoval v souladu s ustanoveními zákona o azylu, upravujícími řádné doručení rozhodnutí, jak uvedeny shora, neboť jeho postup byl zcela zmatečný. Poté, co rozeslal žalobkyni a jejímu zástupci dvě předvolání za účelem předání rozhodnutí na různá data na dvě různá pracoviště, naposledy oznámil zástupci žalobkyně, a to prakticky po týdnu, že předmětný správní úkon se uskuteční na pracovišti OMO Zastávka u Brna, o termínu a času konání že bude vyrozuměn. Z takového podání zcela jistě nelze dedukovat, že by z něho mohla vyplynout povinnost dostavit se dne 2. 6. 2020, kdy žalovaný vyznačil právní moc rozhodnutí fikcí dle § 24a odst. 2 zákona o azylu. Z uvedeného pak plyne, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2020 dosud nebylo řádně doručeno účastníkovi řízení, nelze z něho proto vyvozovat žádné právní následky. Z uvedeného důvodu proto krajský soud nepřistoupil k jeho věcnému přezkoumání správnosti a zákonnosti, neboť žaloba, která proti němu byla podána, a která namítala, že k jeho doručení řádně nedošlo, byla důvodná.
17. Jak v rozhodnutí ze dne 7. 6. 2021, sp. zn. 1 Azs 41/2021 Nejvyšší správní soud v Brně (dále jen „NSS“) uvedl, předpokladem toho, aby mohla nastat fikce doručení rozhodnutí, nedostaví-li se žadatel k jeho převzetí, je řádné doručení výzvy k převzetí rozhodnutí. V dalším pak odkazuje NSS na ustanovení § 24, § 24a zákona o azylu a dále i na § 34 odst. 2 správního řádu, zde v projednávaném případě samozřejmě podpůrně, nicméně jak soud

již výše uvedl, současná situace případu žalobkyně sama o sobě vedla soud k zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení již právě proto, že správní orgán postupoval v sdělování místa, datu a času převzetí rozhodnutí zcela zmatečně, nehledě na to, že za takové situace nevzal v úvahu ani přípis zástupce žalobkyně, který mu byl včas, ještě před datem 2. 6. 2020, doručen.

18. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, které měl správní orgán za řádně doručené fikcí dnem 2. 6. 2020, řádně doručeno nebylo, neboť správní orgán nesplnil svůj příslib, daný dne 26. 5. 2020 zástupci žalobkyně, že o správním úkonu převzetí rozhodnutí bude znovu vyrozuměn. Nereflektoval ani zástupcem žalobkyně včas podané sdělení, kterým zástupce žalobkyně z opatrnosti připomněl okolnosti dané situace. Nastala tak situace, předvídaná ustanovením § 78 odst. 1 s.ř.s., krajský soud pro vady řízení napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrací k dalšímu řízení (odst. 4 téhož), když, jak výše soud uvedl, nemohla nastat fikce doručení rozhodnutí. V dalším správním řízení považuje soud za nutné respektovat zákonná ustanovení, týkající se řádného doručování zástupcem zastoupeného žadatele o mezinárodní ochranu tak, aby rozhodnutí ve věci bylo řádně doručeno.

VI. Náhrada nákladů řízení

19. Dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. soud přiznává náhradu nákladů řízení účastníkovi, který byl ve věci úspěšný. Tím byla v daném případě žalobkyně. Zástupce žalobkyně vyčíslil náklady řízení následně – za 5 úkonů právní služby (1. první porada s klientem, převzetí a příprava zastoupení, 2. žaloba k soudu vč. návrhu na odkladný účinek, 3. další porada s klientem dne 20. 7. 2020 přesahující 1 hodinu vč. zajištění doprovodu na pracoviště OAMP pro vyřízení potvrzení o pobytu, rozbor dalšího postupu (zde předložen doklad o jednání), 4. doplnění žaloby po vydání rozhodnutí NSS ze dne 14. 6. 2021, 5. účast na jednání soudu dne 9. 8. 2021) v částce 3.100,- Kč x 5 = 15.500,- Kč. Paušální náhrada ve výši 300,- Kč/úkon dle § 13 odst. 4 AT činí částku 1.500,- Kč. V souvislosti s cestou na jednání soudu je účtováno 6 půlhodin ztráty času po 100,- Kč, tedy částka 600,- Kč. Náhrada cestovného je účtována částkou 1.313,- Kč dle přiloženého TP vozidla AK. **Celkem je účtována částka 22.609,- Kč,** kterou soud přiznal v souladu s předloženým vyúčtováním dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování advokátních služeb (advokátní tarif) a jejích ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 pol. 5, § 11 odst. 1 písm. a), c), g) a h), dále § 13 odst. 4 a 5, a § 14 odst. 1 písm. a). Zástupce žalobkyně soudu předložil fotokopii osvědčení o registraci vozidla.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. srpna 2021

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně